प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सेवाको स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, अधिकृतस्तर सातौं तह, जनस्वास्थ्य अधिकृत पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर समूह प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम र परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रुपरेखाः- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ।

प्रथम चरणः- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :-२००

अन्तिम चरणः-सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ४०

१. प्रथम चरणः लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्याXअङ्क	समय
प्रथम	General Subject	Part I: General Knowledge	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुबैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	२५X१=२५	१ घण्टा ३० मिनेट
		Part II: General Technical Subject				७५X१=७५	
द्वितीय	हेल्थ ईन्सपेक्सन सम्बन्धी		१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो उत्तर लामो उत्तर	८X५=४० ६X१०=६०	३ घण्टा

२. अन्तिम चरणः सामुहिक छलफल तथा अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	मौखिक (Oral)	-

द्रष्टव्यः

१. यस पाठ्यक्रमलाई प्रथम चरण र अन्तिम चरणमा विभाजन गरिएको छ।

२. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।

३. पाठ्यक्रमको प्रथम र द्वितीय पत्रको विषयवस्तु फरक फरक हुनेछन।

४. प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।

५. प्रथम पत्रहरुका एकाइहरुबाट सोधिने प्रश्नसंख्या निम्नानुसार हुनेछन।

प्रथमपत्रका एकाई	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
प्रश्न संख्या	४	१५	७	४	४	१५	४	४	४	८	३	३

६. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।

७. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइनेछैन।

८. विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका प्रश्नहरुको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा टिप्पणीहरु (Short notes) सोध्न सकिने छ।

९. द्वितीय पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन्। परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।

१०. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्दछ।

११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र अन्तिम चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।

१२. लिखित परीक्षा र अन्तिम चरणको सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।

१३. पाठ्यक्रम परिमार्जन भई लागू हुने मितिः २०८१।०८।१४ (अध्यावधिक मितिः २०८१।१२।०४)

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सेवाको स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, अधिकृतस्तर सातौं तह, जनस्वास्थ्य अधिकृत पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर समूह प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I): General Subject

Part (I):

General Knowledge (25 Marks)

1. General Awareness and Contemporary Issues
    - 1.1 Physical, socio-cultural and economic geography and demography of Nepal with special focus on Karnali Province
    - 1.2 Major natural resources of Nepal
    - 1.3 Geographical diversity, climatic conditions, and livelihood & lifestyle of people
    - 1.4 Notable events and personalities, social, cultural and economic conditions in modern history of Nepal
    - 1.5 Current periodic plan of Karnali Province and Nepal
    - 1.6 Information on sustainable development, environment, pollution, climate change, biodiversity, science and technology
    - 1.7 Nepal's international affairs and general information on the FAO, SAARC & WTO
    - 1.8 The Constitution of Nepal
    - 1.9 Governance system and Government (Federal, Provincial and Local)
    - 1.10 Provisions of civil service act [(Karnali Province Civil Service Act, 2080 and Regulations, 2080], {Local Services (Formulation and Operation) Act, 2081} and regulation relating to organizational structure, posts of service, fulfillment of vacancy and code of conduct
    - 1.11 Functional scope of public services
    - 1.12 Public Service Charter
    - 1.13 Concept, objective and importance of public policy
    - 1.14 Fundamentals of management: planning, organizing, staffing, directing, controlling, coordinating, decision making, motivation and leadership
    - 1.15 Government planning, budgeting and accounting system
    - 1.16 Major events and current affairs of national and international importance
    - 1.17 Public service delivery system and its barriers in Nepal

Part (II):

General Technical Subject (75 Marks)

1. Health and Public Health
    - 1.1. Concept and Meaning of health and disease, Factors that influence health, Dimension of disease, Measurement of health, disease and well being
    - 1.2. Public health concept, Historical development and changing concept
2. Health Planning and Management
    - 2.1. Approaches, models, methods and practices
    - 2.2. Need assessment, planning cycle, Planning, monitoring and evaluation
    - 2.3. Strategic and operational planning
    - 2.4. Inventory management
    - 2.5. Drug management
    - 2.6. Financial management
    - 2.7. Health economics, Health care financing: Basic concepts and economic evaluation of health care services

2.8. Health care need assessment
2.9. Health Care Management in Federal system
2.10. Quality assurance in health care

3. General Epidemiology
    3.1. Definition, concepts, approaches, aims, and use of epidemiology
    3.2. Epidemiological methods, Incidence, Prevalence, association and causation,
    3.3. Disease prevention and control
    3.4. Epidemiology of communicable and non communicable diseases
    3.5. Dynamics of disease transmission
    3.6. Investigation of epidemics
    3.7. Screening of diseases
    3.8. Health indicators
4. Health Statistics
    4.1. Sources and types of health information, Health information system
    4.2. Tabulation, graphic and diagrammatic presentation of data
    4.3. Statistical methods; Measures of central tendency, Measures of variability
    4.4. Sampling size, Sampling survey and test of significance, correlation and regression
5. Demography
    5.1. Population trends: world, national and Karnali Province
    5.2. Measures of population dynamics
    5.3. Factors affecting fertility, mortality and migration
    5.4. Urbanization, Life expectation
6. Applied Epidemiology and Disease Control
    6.1. Epidemiology, Prevention and control of communicable diseases including: Measles, Diphtheria, Whooping cough, Acute respiratory tract infection, Rubella, Mumps, Influenza, Tuberculosis, Viral hepatitis, Food poisoning, Typhoid fever, Intestinal worms, Acute diarrheal diseases, Filariasis, Leishmaniasis, Malaria, Japanese encephalitis, Rabies, Tetanus, Trachoma, Leprosy, Covid-19, STI and HIV/AIDS
    6.2. Prevention and control of non-communicable diseases
    6.3. Package of essential non-communicable diseases
    6.4. Concept of Control, elimination and eradication of diseases
7. Food and Nutrition
    7.1. Nutritional profiles
    7.2. Nutritional problems
    7.3. Assessment of nutritional status
    7.4. Food toxification, adulteration, additives and fortification
8. Environmental Health
    8.1. Management and control of basic and fundamental factors; Water, Air, Lighting, Noise, Housing
    8.2. Solid waste disposal and control
    8.3. Health care waste management
    8.4. Excreta disposal and control
    8.5. Medical entomology-Mosquito, housefly, sand fly, lice, fleas, bugs control
    8.6. Safe use and resistance of insecticides and other chemicals
    8.7. Climate change and Health Impacts
    8.8. Rodents control

9. Occupational Health
   9.1. Occupational environment and safety
   9.2. Occupational health hazards
   9.3. Management and prevention of occupational hazards
   9.4. Measures for general health protection of workers
10. Health education and Health promotion
   10.1. Concept, Objectives, Principles and Importance
   10.2. Methods of health education
   10.3. Health education Media and production
   10.4. Risk Communication and Community engagement
   10.5. Behavior change communication (BCC)
   10.6. Community organization and participation
   10.7. Communication and information: concept and importance
   10.8. School health program: concept, area and importance
11. Primary Health Care (PHC), Essential Health Care Services (EHCS), Basic Health Care Services (BHCS) and Sustainable Development Goals (SDGs)
   11.1. Concept, Components, Status and Prospects
12. International Health
   12.1. External development partners and their priorities
   12.2. UN agencies: WHO, UNICEF, UNDP, UNFPA, UNAIDS, WFP and World Bank
   12.3. Bilateral agencies working in Nepal: USAID, JICA, GIZ, DFID, SDC, AUSAID, FINIDA, KOIKA, INF etc.

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सेवाको स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, अधिकृतस्तर सातौं तह, जनस्वास्थ्य अधिकृत पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर समूह प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्रः हेल्थ इन्स्पेक्सन सम्बन्धी

Section A- 30 Marks

1. Health Policies and Plans
    1.1. National Health Policy, 2076
    1.2. Karnali Province Health Policy, 2076
    1.3. National Population Policy, 2071
    1.4. Nepal Health sector strategy
    1.5. Health Sector in National and Karnali Provincial Current periodic Plan
2. Health Issues and Legal Provisions
    2.1. Nepal Health Service Act, 2053 and Regulation, 2055
    2.2. Public Health Service Act, 2075 and Public Health Service Regulation, 2077
    2.3. Province Health Service Act, 2078
    2.4. Karnali Province Civil Service Act, 2080 and Regulations, 2080
    2.5. Local Services (Formulation and Operation) Act, 2081
    2.6. Local Government Operation Act, 2074
    2.7. Financial Procedures and Fiscal Accountability Act, 2076 and Regulation, 2077
    2.8. Governance of Health system in federal context
    2.9. Health and human right
    2.10. Health related professional councils
    2.11. Ethical issues in health

Section B- 30 Mark

3. Introduction, Objectives, Strategies, Targets and Current Status of National Health program
    3.1. Family Planning, Safe Motherhood, Immunization Program, Nutrition, Integrated management of Childhood illness (IMCI), Malaria, Tuberculosis, Leprosy, Sexually Transmitted Infections (STI) and HIV/AIDS
    3.2. National health training center: basic, refresher and other continuous medical education programme
    3.3. National Health Education Information and Communication Center: Critical overview of functions and roles
    3.4. Development of Local Health Profiles
    3.5. Female Community Health Volunteers Programme (FCHV)
    3.6. Primary Health Care Out-reach Programme (PHC-ORC)
    3.7. Disaster Management and Early Warning Reporting System (EWARS)
    3.8. Health Economics and Financing
    3.9. Health Information System: LMIS, DHIS, HMIS, HURIS
    3.10. Mental Health and Psycho-social Programmes

Section C- 20 Marks

4. Management of Public Health Programme in the Provincial and Local Level with Special Reference to
   4.1. Family Planning, Safe Motherhood, Immunization Program, Nutrition, Integrated management of Childhood illness (IMCI), Malaria, Kala-azar, Japanese Encephalitis and other Vector borne diseases, Tuberculosis, Leprosy, Sexually Transmitted Infections (STI) and HIV/AIDS.
   4.2. Training activities in Provincial and Local level
   4.3. Health education, information and communication activities Province and Local level

Section D- 20 Marks

5. Management Issues in Health Service of Nepal
   5.1. Human resource management: concept, functions and different aspects
   5.2. Community organization: Concepts, principles and process
   5.3. Supervision, monitoring, evaluation and regulation of health care system: Principles, practice and importance
   5.4. Provincial and Local level coordination Inter and intra-sectorial coordination in health services
   5.5. Indigenous and traditional health care system including Ayurveda and other system: Concepts, status and their analytical study
   5.6. Analytical study of organizational structure and function of Ministry of Health and Population, Ministry of Social Development (Karnali province) and Other provincial health organizations, Municipal Health Organizations

द्वितीय पत्रको अंकतालिका

द्वितीय पत्रको एकाईहरुबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ।

Section	A -30		B-30	C-20	D-20
Unit	1	2	3	4	5
Short Questions	-	2	2	2	2
Long Questions	1	1	2	1	1

सामूहिक परीक्षण

सामुहिक परीक्षण व्यक्तित्व परीक्षणको एक अंश हो। प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सेवाको क्षेत्र विस्तार तथा कार्य पद्धति परिवर्तन समेत भैरहेको सन्दर्भमा नेपाल सरकारका नीति, योजना, कार्यक्रम लगायत शासन व्यवस्था सम्वन्धी समसामयिक विषय माथि विचार– विमर्श, छलफल गरी तिनको अझै बढी प्रभावकारी तथा कार्यान्वयनयोग्य समाधान पहिल्याउने सम्बन्धमा उम्मेदवारहरुको क्षमता पहिचान गर्नु यस परीक्षणको मूलमर्म हो। यसको लागि छलफल, विचार– विमर्श गरी परिस्थिति बुझ्न सक्ने, निर्णय दिने, जनतालाई क्रियाशील बनाउने, चित्त बुझाउने, निर्धारित लक्ष्य अनुसार काम गर्ने/गराउने, जस्ता कामका लागि लेखन क्षमताका साथसाथै समस्यालाई यथार्थपरक ढंगले पहिचान गर्नसक्ने, वाकपटुता, शिष्टता, तर्कशक्तिको पनि आवश्यकता पर्दछ।

त्यसैले यस परीक्षणमा उम्मेदवारहरुको वौद्धिक क्षमता, संचार सीप, समूह गतिशिलता, व्यवहार, व्यक्तित्व, मनोवृति, क्रियाशीलता, निर्णयशक्ति, समस्या समाधान क्षमता, नेतृत्व क्षमता, समय व्यवस्थापन तथा व्यक्तित्वमा भएका अन्य गुणहरुको आंकलन अर्थात परीक्षण र मूल्याङ्कन गर्नको लागि उम्मेदवारहरुलाई कुनै समसामयिक विषय/सवाल/समस्यामा सामूहिक छलफल गरी समस्या समाधान केन्द्रीत प्रभावकारी र कार्यान्वयन योग्य समाधान निकाल्न दिइन्छ।

सामूहिक छलफल

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ जुन नेताविहिन सामूहिक छलफलको रुपमा अवलम्वन गरिनेछ। दिइएको प्रश्न वा Topic का विषयमा पालैपालोसँग निर्दिष्ट समयभित्र समूहवीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति गर्नुपर्नेछ । यस परीक्षणमा मूल्याङ्कनको लागि देहाय अनुसारको ३ जना भन्दा बढीको समिति रहनेछ ।

आयोगका अध्यक्ष वा अध्यक्षले तोकेको सदस्य	– अध्यक्ष
आयोगका सदस्य	– सदस्य
मनोविज्ञानवेत्ता	– सदस्य
दक्ष/विज्ञ (१ जना)	– सदस्य